

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 254.

V Ljubljani, v torek 5. novembra 1895.

Letnik XXIII.

Rane kmetijskega stanu.

(Govoril na shodu v Kamniku komendski župan gosp. Andrej Mejač.)

Leto dni je preteklo, odkar se je ustanovilo vsled truda in prizadevanja nekaterih gospodov slovensko katoliško društvo za kamniški okraj.

Kakor razvidimo iz poročila gg. tajnika in blagajnika, se to naše društvo res krasno razvija. Slišali smo, da je društvo v preteklem letu prirejalo razne shode, na katerih so se razpravljala za naše čase važna vprašanja. Ker se vrši danes drugi občni zbor tega društva in za jedno tudi volilni shod za bodoče deželnozborske volitve, s posebnim ozirom na volitve v naših kmetijskih občinah — namenil sem si spregovoriti nekaj skromnih besedi: o rana h našega kmetijskega stanu.

Da je naš kmetijski stan oni močni steber, na katerem sloni ogromno telo naše države, tega mi pač ni treba utemeljevati, kajti vsakdo ve, da ravno oratar redi in živi s svojo žuljavo desnico vse stanove, da ravno on je tisti, ki plačuje leto za letom zelo ogromne svote v državno in deželno blagajno! Ne bom trdil, da tega tudi višji postavodajalni krogi ne priznavajo — a nekaj je, kar teži ta stan, kar mu seka krvave rane! Imamo mnogo zakonov (postav) državnih in deželnih, toda ravno več teh zakonov skovanih je tako, da imajo drugi premožnejši stanovi od njih koristi, nam kmetom so pa v kvar!

Pogostoma slišim hvaliti stare dobre čase, in tedaj se vselej ponavlja, da je v časih desetine in tlake kmetovalec ložje izhajal, nego izhaja dandanes, ko se nam kar na vatle meri sloboda in na „cente“ prodaja izomika! In res tem hvalilcem starih časov ne smemo vsega ovreči! Dasi je bil nekdanj naš stan zavisen in manj prost, so vendar obstoj kmetijskega kakor tudi drugih stanov, varovali zakoni, katere pogrešamo dandanes.

Leto 1848. prineslo je novo prostost, nezavisnost in vsestransko slobodo. Kmetijski stan bil je tedaj poln idealov in vzvišenih misli — pa le prekmalo se je uveril, da je resnica vedno trpka in grenka!

Nekatere dobre postave vrgli so v kot med staro šaro, ter jih nadomestili z novimi. In pričelo se je novo življenje, novo delovanje. Zemljišča jela so se kosati in deliti na manjše parcele.

Davki so se povečali, posli podražili. Prišel je v postavodajalne zборе liberalizem, katerega sin je židovski kapitalizem, ki je na vse strani razpredel svoje mreže, katerega zelo občutita kmet in obrtnik.

Ta veliki kapital je vzrok, da imamo tako nizke žitne cene, kajti ravno on je omogočil dovoz tujemu žitu v naše cesarstvo. On je kriv, da se dandanes kmetovalci vprašujemo: Kaj storiti? Ali se sploh še splačuje polje obdelovati ali ne? — On je kriv, da naš stan vedno bolj leze v dolgove, da moramo resno misliti, kaj nam prinese prihodnjost. Res bati se je, če pojde še tako naprej, da naš stan pade tako nizko, kakor je padel na primer na Angleškem: Tam se je v nekaterih krajih kmetijski stan tako zelo zadolžil, da so bila s časoma prodana vsa posestva, katera so pokupili graščaki — in danes oni kmetje, ki so bili nekdanj lastniki teh zemljišč, obdelujejo ta zemljišča kot najemniki svojim graščakom.

Ni čuda tedaj, da si modri možje v postavodajalnih zborih belijo glave, kako kmetovalcu pomagati — da nasvetujejo to in ono v pomoč. Imenujem le zakon o kmetijskih domovih, po katerem bi se ustanovile kmetije, ki pa bi se ne smele kosati na parcele. Zakon, ki bi zabranjeval lahko mišljeno zadolževanje, po katerem bi se ne smelo nobeno posestvo več zadolžiti nego do polovice svoje vrednosti.

In slednjič najtežavnejši pa najpomenljivejši zakon: kako razbremeniti zadolžena kmetijska posestva? — kako posestva oprostiti dolgov!

Dosedaj sem govoril o splošnem oziru — dovolite mi pa, da se ozrem sedaj na ožji našo domovino, na našo kranjsko deželo!

Pred osmimi leti je stavil poslanec Suklje v dež. zboru predlog, naj bi se ustanovila dež. zavarovalnica. Taka zavarovalnica bila bi velikega pomena za celo deželo, posebno, ako bi ona zavarovala proti požaru, proti toči in posebno, kar je za kmetovalca zelo važno, proti boleznim pri živini! S tem bi dali seveda slovo vsem drugim zavarovalnicam, ljudstvo bi bilo rešeno nadležnih zavarovalnih agentov, ki nagovarjajo sedaj tega sedaj onega za svoje zavarovalnice — nazadnje pa mnogim povzročijo obilo sitnosti, potov in stroškov. Zavarovalnina bi se plačevala pri c. kr. davkarjih. Plačevanje premij bilo bi gotovo nižje; kar pa je največ vredno, ostal bi ves denar doma na dobiček deželni blagajni! L. 1893. je izkazalo 16 zavarovalnic, da je prejelo na Kranjskem 310.866 gld. 50 kr. zavarovalnine. Pomislite tedaj možje, ali ni to dovolj visoka svota, ki je romala iz naše ubožne dežele. Da, in te visoke svote nad 3 krat sto tisoč padla je gotovo vsaj polovica v nenasiljive židovske malhe! Čas je sedaj, da odločno zahtevamo, da pride vprašanje o deželni zavarovalnici takoj v bodočem zasedanji zopet na dnevni red!

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. novembra.

Budgetni odsek se je posvetoval včeraj o upravi državnega dolga, o dohodkih od državnih nepremičnin in o poštni in brzozjavni upravi. Poglavlji

LISTEK.

Pogreb dr. Muršeca.

Iz Slovenskih Goric, 31. okt.

Vlč. gosp. dr. Jos. Muršec, katerega smrt je tudi „Slovenec“ naznanil, bil je starosta ne le duhovnikov sekovske vladikovine, nego tudi vseh odličnih slov. rodoljubov in pisateljev. Svoje dni, od leta 1845 do 1860 bil je prvak narodnega gibanja na Stajerskem, in dopisoval si je z mnogimi slov. in hrvaškimi pisatelji in politiki.

Njegovo mnogovrstno literarno delovanje ocenil je v „Jezičniku“ ranjki J. Marn, v posebnem životopisu se v kratkem Slovincem poda obris celega življenja tega na vse strani uzornega in dobrodejnega duhovnika.

V Gradcu, kjer je preživel svojih 50 let, spadal je med najbolje znane in spoštovane gospode. To priznava tudi časnik „Grazer Volksblatt“, kateri mu je v št. 247 spisal zelo lep nekrolog. Priča temu je bil tudi 27. okt. slovesen spreved od stanovanja do cerkve sv. Andreja in od ondot na kolodvor. Vodil ga je č. g. prelat A. Hebenstreit z mnogoštevilno asistenco, in v kljub gostem deževju se ga je udeleževala ogromna množina gospode iz

vseh stanov; učenjaki, uradniki, duhovniki, meščani, vzlasti mnogi Slovenci so pokojnika spremili na zadnjem potovanju.

Rakev z mrličem se je prepeljala po železnici v Ptuj, in od ondot k sv. Bolfanku v Slov. Goricah; kajti v domači zemlji si je želel slavni mož zadnjega počitka. V pondeljek 28. okt. ob 8. uri zjutraj so zapeli vsi ptujski zvonovi, in h krati so blagoslovili mrliča mnogoletni mu prijatelj v. g. prošt I. Kržič vpričo sorodnikov in mnogobrojne trume meščanov, med katerimi smo opazovali tudi g. okr. glavarja. Slov. pevci so naposled zapeli za slovo prelepo pesem. Potem se je rakev postavila na krasen mrtvaški voz ptujskega mesta, ter se odpeljala po lepi pesniški dolini k sv. Bolfanku; sledili so njej v mnogih vozovih ranjcega prijatelji in sorodniki. Kraj ceste se je ob vsaki vasi videlo dokaj ljudi, kajti Muršecovo ime je bilo na malem Stajerju povsod dobro znano. Na meji sv. Bolfanske župnije je čakala mrtvega velika procesija ljudstva, na čelu jej v. gosp. stolni dekan Hrg, domači g. župnik in vsi sosedni duhovni pastirji, skupaj menda 20. Ko smo došli do cerkve, se je prenesla rakev v njo, in zapele so se „vigilije“, katerim je sledila pridiga. V njej je slavil z ginljivo besedo v. g. kanonik dr. Križanič čednosti in zasluge ranjkega dobrodelnika, da se z enakim sme ponašati le maloktera župnija.

Obokanje in slikanje cerkve, povišanje zvonika, litje novih zvonov, stavba župnijskega doma in nove velike šole, in še marsikaj družega, vse se je izvršilo v zadnjih letih le z zdatno pomočjo Muršecovo — (daroval je okolo 10.000 gld.). Cerkev je zares zala in nališpana, kakor mlada nevesta na dan poroke, in ne najdeš lahko njej enake.

Po pridigi je služil v. gosp. Klemen Šalamun, kvardijan minoritov z asistenco slovesni „Requiem“, in dva druga, tudi pri sv. Bolfanku rojena gospoda sta brala tiho sv. mašo.

Ze davno je odbila ura opoldne, ko se je spreved začel premikati proti pokopališču, katero leži na prijaznem hribčku. Enakega pogreba še v tem kraju ni bilo viditi. Raz cerkvenega zvonika in bližnjih hiš so plapolale črne zastave. Vse, kar v tej župniji hodi ali lazi, bilo je po koncu — in tudi mnogo sosedov. Tu se je slišala glasna molitev, tam glasno petje „Miserere“. V. g. stolni dekan, z infulo na glavi je tudi na mirodvoru, obdan z veliko asistenco, mrtveca in grob blagoslovil, gosp. učitelji pa so mu zapeli krasno žalostinko, pri kateri so zarosile slehernemu oči. Grob je bil ves nastlan in okrašen s cveticami. — In tako počiva preblagi rodoljub med onimi, katere je toliko ljubil. Bog mu daj večni mir!

5 8 45 M. M. Zorn

„najvišji dvor“ in „kabinetna pisarna“ sta se sprejela brez vsake debate. Po kratkem posvetovanju o poglavju „državni zbor“ se je pričela debata o „ministrskem svetu“. V teku debate je izjavil grof Badeni, da zbornica glede volilne preosnove sedaj še ne more zahtevati, da bi jo že moral pojasniti, ker bo zbornica tako v kratkem času imela priliko izreči svojo sodbo. Pred vsem pa je potrebno, da se popreje reši večji del proračuna. Minister poudarja, da se bode vlada odločno držala svojega programa. Najprej se mora preosnovati državnozbornica, potem še le deželnozbornica volitev. Jezikovno vprašanje se bode rešilo z dobro voljo vseh dotičnih strank. Konečno izjavi minister, da je dotacija dispozicijskega zaklada državna potreba in se ne naslanja na zaupanje ali nezaupanje. Potem se sprejme poglavje „ministrski svet“ in se seja zaključuje.

Badenijev načrt za volilno preosnovo. Včerajšnji večerni listi javljajo, da je ministrski predsednik grof Badeni predložil cesarju svoj načrt za volilno preosnovo in da ga je cesar že potrdil. Ta načrt namerava grof Badeni predložiti zbornici še v teku tega meseca. Posamne točke načrta se bodo objavile še le v poročilu o posvetovanju drž. zbora, vendar se pa že danes lahko trdi, da nam novi volilni zakon ne bo ponudil nič novega in da bomo v njem pogrešali najvažnejših točk.

Demonstracije v Piranu. Dogodek, ki se je pripetil minuli torek v Piranu, je zopet nov dokaz italijanske zagrizenosti in nestrpnosti. Kakor se namreč poroča, je preteklo imenovani dan ravno jedno leto, odkar se nahaja na ondodnem sodnijskem poslopju dvojezični napis, ki je prepotreben z ozirom na veliko večje število slovenskih prebivalcev. Tem povodom so pa hoteli italijanski iredentovci pokazati svojo nevoljo ter so nasvetovali ondodnim prodajalcem, naj zapro ta dan vse svoje prodajalnice, kar se je seveda tudi zgodilo. Poročilo nadalje dostavlja, da se niso pojavili nikaki nemiri. Koprski okrajni glavar je odposlal namestniškega koncipista dr. Karwinskega na mesto, da uvede preiskavo zoper one, ki so zaprli prodajalnice. Poleg tega je tudi pomnožil ondodno orožništvo za štiri može. Italijansko ljudstvo je vsled tega zelo vznemirjeno, ker meni v svoji zaslepljenosti, da se mu godi s tem činom kaka krivica. S slovanskim ljudstvom se sme postopati kakor drago, italijanašem se pa ne sme pripetiti nič ne ljubege, akoravno se vedo nepostavno.

Princ Egon Hohenlohe in italijanski klub. „Corriere di Gorizia“ objavlja neki pogovor z novoizvoljenim državnim poslancem princem Hohenlohe. V tem dogovoru omenja poslanec, da ne vstopi v takozvani levi centrum, bivši Coroninijev klub, ampak da bode z ostalimi italijanskimi poslanci sestavil nov italijanski klub. Do te ideje sta ga privedla poslanca Rizzi in Bartoli, katerima so volilci naročili, naj vsi njihovi poslanci sestavijo jeden poseben klub, koder bodo imeli popolno proste roke. Ker je tudi on storil jednako obljubo, tedaj mu ne kaže drugače, kakor da zapusti levi centrum in se oklene svojih tovarišev. Konečno pa je omenil Hohenlohe nekega pogovora z grofom Badenijem, ki mu je baje pojasnil, da se tičejo vse njegove iz-

jave glede južnega dela monarhije tudi primorskih Italijanov.

Bolgarija. Rusofilski dnevnik „Stara planina“ poroča v včerajšnji številki, da je princ Ferdinand ministrom izjavil, da bode le tedaj dovolil prestop svojega sina Borisa k pravoslavju, ako bode to zahtevalo ljudsko zastopstvo. Ako to zahteva ljudstvo, potem bode odredil krst Borisov na 18. januarij prihodnjega leta, kot na njegov rojstni dan. To vest potrjujejo tudi nekateri drugi listi. Da to poročilo ni popolno verojetno, je najboljši dokaz dejstvo, da vladni krogi o tem popolno molčé.

Italija. Po poročilu „National-Zeitung“ se je posvetoval ministrski predsednik Crispi pred nekaj dnevi z zunanjim ministrom baronom Blanc, vojnim ministrom Mocennijem, dalje z ministrom Sonino in načelnikom generalnega štaba Primarano o jako važnih vojnih zadevah. Poleg afrikanskega vprašanja so obravnavali splošno vojaško vprašanje. Primerano je izjavil, da se mu je posrečilo, dokazati potrebo zvišanja vojnih močij po vzgledu zunanjih držav. Kakor je namreč znano, šteje sedaj italijanska stotinja samo 40 mož, mej tem ko so stotnije v Nemčiji in Franciji trikrat tako močne. Poročilo sicer ne pove, kaj je dalo povod nameravani pomnožitvi vojne armade, vendar pa mora italijanska vlada že sedaj slutiti kako skrivno nevarnost. Jedno pa je gotovo, da bode ubogo italijansko ljudstvo popolno opešalo pod tolikim bremenom.

Program francoskega ministerstva. Včeraj se je zbornica predstavilo novo ministerstvo. Ministrski predsednik je potem jel razvijati načrt nove vlade ter pričel govoriti o zadevi južno-železniške družbe. „Po želji zbornice,“ pričel je, „ozirali se bodeмо posebno na predlog poslanca Rouaneta ter uvedli nadaljno preiskavo. Objavili bomo vse akte preiskovalne komisije ter s tem dali zbornici priliko, da izreče politično in moralčno sodbo. Poleg tega bomo predložili načrt zakona, po katerem se bode prepovedalo vsakemu zborničnemu članu, pripadati oskrbovalnemu svetu take družbe, ki je sklenila pogodbo z državo. Konečno bomo zahtevali, da se takoj objavijo jednake sodnijske preiskave.“ Vladni načrt poudarja dalje potrebo, da se naglo dovršijo postavodajalna dela, v prvi vrsti proračun, stopnjevalni dedni davek in preosnova davkov na pijače. Pri tem se je posebno ozirati na to, da se oprosté vsakega davka vse zdravilne pijače. Splošni dohodninski davek je potreben nujne preosnove, kakor tudi zakon gledé družabne prostosti. Definitivno se morajo vrvnati razmere mej cerkvijo in državo. V gospodarskem oziru vlada ne ugovarja sedanjim zakonom, vendar so pa potrebne določbe, ki naj varujejo poljedelca pred mejnarodno špekulacijo. Vladna izjava se pohvalno izreka o armadi in ekspediciji na Madagaskarju. Pred vsem je strogo paziti na to, da se državni dohodki kar najkoristneje porabijo in da se deželi zagotovi vir dohodkov. Minister poudarja dalje potrebo zvez mej državami, ki omogočijo splošno ravnotežje. Dalje se pozivljajo vsi nasprotniki, ki se iz kateregakoli ozira ne strinjajo z sedanjimi naredbami, naj se oklenejo vlade, ki bode odločno branila pravice, nepristranski stala v boju mej delom in kapitalom, vedno delala na to,

da se povrne red in mir v državo in skušala zboljšati položaj malih in slabotnih. V prepričanju, da bode republika orodje socijalnega in moralčnega miru, in sredstvo, ki omogoči poravnati vse nejednakosti, prosi vlada vsestranskega zaupanja. To vladno izjavo so toplo pozdravljali radikaleci in socialisti, ne tako desnica in centrum. Poslednje je nekoli oživila jedina izjava o varstvu kmetskega stanu.

Cerkveni letopis.

Misijon.

Iz Črnič, 30. okt.

Od 19. do 27. oktobra vodili so pri nas za našo in za batujsko faro in za vikarijat Osek č. g. lazaristi iz Ljubljane: Nežmah, Krivec in Novinšek, stanovske duhovne vaje. Te duhovne vaje smo imeli kot ponavljanje predlanskega sv. misijona. Imele bi se praviloma že takoj prvo leto po sv. misijonu vršiti. So pa zares tudi kaj primerne v ta namen: gorečnost zbudena ob prvem misijonu se zopet vname, zašli se povrnejo, dobri utrde; vrh tega podajajo vsakemu stanu potrebne nauke. Tudi je mogoče vsakemu se udeležiti vseh njegovemu stanu namenjenih govorov.

Ljudstvo iz vseh treh duhovnij je z veseljem in veliko resnobo poslušalo zveličanske božje nauke. Č. g. misijonarji so zlasti možke pohvalili, da so jim veliko veselje delali. Jeden č. g. misijonarjev je peljal mladeniče, okolu 150 parov, v procesiji v župnijsko cerkev v Batuje, kjer je imel do njih primeren govor. Obljubili so pred sv. križem krščansko živeti ter so se odpovedali mladini toliko pogubnim pregreham. Da bi ostali zvesti svojim sklepom vstopili so skoraj vsi mladeniči črniške župnije v Marjansko družbo za mladeniče, ki se je letos tukaj ustanovila; mladeniči iz Oseka jednako storé, ko se ista družba tam vpelje. Iz družih stanov pa jih je mnogo vsprejelo škapulir karmelske Matere Božje. Vsakdo se bo z veseljem in hvaležnostjo do Boga in do č. g. misijonarjev spominjal teh tako lepih duhovnih vaj.

Bodi tukaj izrečena preserčna zahvala č. g. misijonarjem in spovednikom za njihov trud. Bog daj zasejanemu semenu rast!

Cerkvena glasba.

„Slava Bogu“. Obhajilne pesmi. III. zvezek. V spomin 700 letnice rojstva sv. Antona Padovanskega (dne 5. avgusta 1195). Za mešan zbor zložil in izdal P. Angelik Hribar O. S. Fr. Cena partituri 1 glđ. Vsak glas 15 kr. V Ljubljani 1895. Založil samostan ljubljanski. Tisek Kat. Tiskarne.

Dva uda iz reda sv. Frančiška, prečastita gg. P. Angelik Hribar in P. Hugolin Sattner, oba dobro znana cerkvena skladatelja, pričela sta z letom 1893 izdajati v zvezkih slovenske cerkvene pesmi. Partiture in pevski glasovi so kaj lepo tiskani. Do sedaj so izšli trije zvezki: Prvi obsega 20 mašnih, drugi 23 Marijinih in tretji, zgoraj naznanjeni zvezek šteje 25 obhajilnih pesmi s prilogo dveh napevov „sv. Antonu Padovanskemu.“ Tekst teh evharističnih pesmi se nam močno dopada; jezik ima čist. Le tu pa tam se nahaja še kak apostrof, ki bi

Krvavi dnevi.

Iz spominov francoskega ubežnika. — Po E. Malzovu poslovenil K. G.

8.

Tudi mi smo se odpravili. Louvet, ki je kraj tako dobro poznal, kakor gospod, prijel je Karla za roko, Lucija šla je za njim. Jaz pa sem z malim Alojzijem poiskal stezo ob reki. Hitela sva celi dan in nič sumljivega opazila mej potom.

Prenočila sva v mali vasi, ime sem pozabil, zjutraj zgodaj bila zopet na nogah in popoldne dospela sva srečno do svojega cilja. Obšla sva kraj in čez pičle pol ure zagledala sva ribičevo kočó. Dasiravno sva vedela, da se nisva zmotila in ni bilo daleč na okolu videti žive duše, čakala sva vendar do večera. Potem splazila sva se skrivaj do hiše, previdno pregledala skozi razpoke lesenih oken sobo in v neizrečno veselje zagledala pri mizi gospoda in gospo v družbi dveh postarnih ribičev in starejše ženske. Veselje, ko sva vstopila, bilo je nepopisno, neprestano objemala sta naju roditelja in poljubovala, tudi priprosti ribiči veselili so se z nami. Žena pripravila je ribo za večerjo, toda gospod in gospa, v skrbeh za ostala dva otroka, nista užila ničesar,

temveč neprestano poslušala, če vže ne prihajajo tako težko pričakovani.

Slednjič proti polnoči opominjal je gospod, da je čas iti počivat.

Tolažil je soprogo, da bodeta otroka pač drugi dan zvečer prišla, pot da je dolga in Lucija nevajena hoje.

Odpravili smo se spat. Hiša je imela dve sobi, v jednej spali ste ženski, v drugi možki, razpravil se pa nihče ni. Bila je to žalostna noč. Nastala je silna nevihta, rjula okolu hiše, stresala jo in zibala, žugajoč podreti vsaki čas streho nad nami. Morje pa je tulilo tako strašno otožno, kakor ga še nisem čul. — Tožne skrbi so me mučile, nisem mogel zaspati. Tudi gospod je bdel. Rekel ni ničesar, toda kake muke je pač trpelo njegovo očetovsko srce!

Noč je prešla in zadremal sem nekoliko, ko se najedenkrat vsled silnega udara po vratih strese vsa hiša. Skočili smo na noge, prestrašeni zroč v jutranjem polusvitu drug na drugega. Gospod, sicer vedno pogumen, bil je bleđ ko stena, tresoč se po celem životu. Prvemu udarcu je sledil drugi in tretji, s silnim ropotom so padla ulomljena hišna vrata v

vežo. Ob jednem jeli so pokati strelji in kroglje letele so skozi okno v sobo.

„Udajte se, sicer vam je smrt gotova!“ kričal je nekdo zunaj. Zenski upili ste od strahu, možki pa smo se tresli groze, nevedoči, kaj bi storili.

„Brez orožja smo, prizanesite nam!“ zaklical je jeden. Skozi okno porinil je nekdo gorečo bakljo, trop Jakobincev pridrl je v sobo. Nihče se ni branil, ko so nas ukleпали; bilo smo zgubljeni.

Starejšemu ribiču predrla je krogla prsi, umirajoč je ležal v svoji krvi na tleh. Pustili so ga, nas pa so vlekli iz hiše in posadili na pripravljen voz. Dva Jakobincev prisledla sta k nam, ostali na drug voz in oddirjali smo nazaj proti Nantesu. Od vojakov, sedečih na našem vozu, zvedeli smo vse. Louvet peljal je otroka proti mestu nazaj. Ko sta spoznala njegov naklep, skušala sta uteči; pobil ju je na tla, krvaveča in omamljena otroka zvezal in s pomočjo kmetov iz bližnje vasi vlekli v Nantes, kjer je tudi izdal naše zavetišče. Izdajico je Carrier pohvalil in v plačilo pridelil Maratovi stotnjaji.

Ko sem uvidel, da je vse zgubljeno, postal sem čudno miren in dasiravno uklenjen, trdno na vozu zaspal.

(Dalje sledi.)

bil lahko izostal. Slovenski jezik je dandanes toliko izomak in tako bogat, da bi nam zamogli slovenski pesniki podajati tekste brez pristrženega besedila.

O napevih evharističnih pesmi pa se zahteva, da tečejo mirno, da izražujejo vzvišenost, versko prepričanje, zaupanje, gorečo pobožnost in vdanost. Zatorej lahko trdimo, da naloga, katero si je preč. gosp. skladatelj zadal s tem, da je prelepim tekstom udahnil pravi glasbeni izraz, nikakor ni bila lahka.

Veseli nas pa posebno to, da smemo smatrati te zvezke pesmi za nadaljevanje priljubljene nam Cecilije in to, da vidimo hvalevredno začetje v vrlih skladateljskih rokah.

Preč gosp. skladatelj je s svojo lepo glasbo te evharistične poezije tako lepo pogodil, da si kaj boljšega težko mislimo. Ni potrebno še posebej povdarjati, da je harmonizacija popolnoma pravilna; za to nam je že samo skladateljevo ime porok. Kot posebno vrlino napevov nam gre le omeniti, da so perijode v glasbi logične, da drugi del perijod povsod lepo odgovarja prvemu, da se melodične vrste lepo vjemajo in da veje v vsakem posameznem napevu duh glasbene jedinstva. Tekst je izvrstno deklamovan, glasbena sintaksa prava, posamezni glasovi so mojsterski izpeljani, vso glasbo preveva duh prave ekletike in kar je še najbolje, je to, da se je znal g. skladatelj popolnoma uglobiti v duha pesnika. Omembe vredno je tudi to, da niso pisani vsi napevi vseskozi četveroglasno. Mnogokrat pojejo sami soprani, alti, soli, spremljani z orgljami — za njimi sledi zbor. S tem je dosežena različnost, zabranjena monotonija; pridobljen pa je nov utis. — Posebno važnim besedam dal je gosp. skladatelj polifoninsko lice; polifonija mu gladko teče, imitatorike je mnogo, predigre za orglje pisane so v duhu pesmi. Pri sklepnih akordih vporabljen je na več mestih takozvana Händleva kadenca, katero je pozneje tako rad rabil slavni cerkveni kapelnik Greith, za njimi Witt in drugi. Jasno je, da se g. skladatelj vspešno bavi s staroklasično cerkveno glasbo in da mu poleg te tudi niso neznan plodovi, pridobljeni na polju vsestransko razvite harmonije in estetično vravnane zvokovja.

Po tem, kar smo tu ob kratkem omenili, smemo ta zvezek vsem cerkvam, v katerih se slovenska cerkvena pesem glasi, najtopleje priporočati. Tisek je krasen in razločen; le papir naj bi bil nekoliko močnejši, kar pa pri tako nizki ceni ne moremo zahtevati. Kdo bi pisal 60 strani pevskih glasov za 60 kr., ne glede na to, da bi zanje komaj zadostovalo za 20 kr. glasbenega papirja?

Naročujte si torej pridno zvezek in prepevajte njega napeve v čast Najsvetejšega in v spodbudo vernega ljudstva!

Fajgelj.

Deželnozborske volitve.

Volilni shod v Metliki. V nedeljo 3. t. m. je imel v Metliki volilni shod kandidat belokranjskih kmečkih občin radoviški župnik g. Fr. Schweiger. Povabljeni so bili k shodu gg. župani iz občin: Radovica, Drašiči, Rosalnice-Božakovo, Lokvica, Suhor, Semič in Črešnjevce. Razven zadnjih treh so bile zastopane vse imenovane občine po svojih županih in odbornikih. V Suhorski občini je gosp. Schweiger že poprej dobil zagotovilo, da bo zanj glasovala. Gg. župana iz Semiča in Črešnjevca pa sta g. župniku poslala naslednje pismo:

„S tem podpisana izjavljata, da bodeta dne 21. t. m. v tem slučaju, ako bodeta volilna moža, Vas volila deželnim poslancem. Jakob Konda l. r., župan na Črešnjevcu, Ivan Sušteršič l. r., župan v Semiču.“

Navzočim volilcem razloži g. Schweiger najprej, zakaj je volitev poslancev tako imenitna stvar. Presvetli cesar je dejal neki deputaciji: „Kakoršne imate poslance, take imate postave.“ Potem našteva lastnosti, katere mora imeti zastopnik belokranjskega ljudstva: Geslo mu mora biti: „Vse za vero, dom, cesarja“. Biti mora veren katoličan, zvest sin sv. cerkve, biti mora dober Slovenec in vedno zvest svojemu cesarju. Kdor nima teh lastnostij, tega Belokranjec ne mara za svojega poslanca. Na to g. kandidat razloži svojim volilcem, da je dandanes vera in nevera geslo raznim strankam, in ne več v toliki meri narodnost. Liberalci pravijo: „Vera ni v nevarnosti“. To je res, njihova vera ni v nevarnosti, ker je nimajo, a v nevarnosti je priprosto ljudstvo, katero hočejo liberalci pahnuti

v prepad brezverstva. In zato naj volilci v prvi vrsti gledajo na to, če je tisti, ki ga hočejo voliti, dober katoličan.

Za kandidate se je oglasilo več mož. Prvi je na to mislil g. učitelj Šetina. Sedaj pravi, da za to nima časa. Znamo, kaj to pomeni. Za njim je kot kandidat nastopil bivši župan Bohte, pa menda samo za šalo. Sedaj se je naš dosedanji poslanec, gosp. Dragoš, vsel na limanice črnomeljским liberalcem. Ta je bil g. Schweigerju dal besedo, da ne bo več kandidiral. Ko ga je nekdo opomnil na to, da je svojo besedo snedel, mu g. Dragoš odgovori: „Kaj čemo, ko mi narod ponuja glase!“ Tudi še o drugih kandidatih se je govorilo. V najnovejšem času pa je beli plašč ogrnil g. Rib. Dolenc, ki je nekaj mesecev poprej g. Schweigerju pismeno izrazil svojo zadovoljnost z njegovo kandidaturo in mu želel popolne zmage zoper g. Šetino. Pisal je semiskemu g. dekanu, da kandidira na lastno roko, da bo skrbel za kmeta, da se pa v verske reči ne bo vtikal.

Z nobenim izmed zadnjih kandidatov Belokranjec ne more biti zadovoljen, ker jih priporočajo liberalci, katerim je vera deveta briga, marsikaterim celo trn v peti. G. Dolenc je g. Schweiger iz prva sam priporočal; a ko je videl, da bi propal, potem je še le on prevzel kandidaturo. Sedaj je imenovani gospod črez noč postal — liberalec.

K sklepu se g. Schweiger predstavi kot kandidat. Nerad je prevzel kandidaturo. A ko je izprevidel, da ljudstvo hoče ravno njega imeti, je on prevzel to breme, ne iz dobičkarije, ne iz častohlepnosti, ampak edino iz ljubezni do svojega teptanega in zaničevanega belokranjskega naroda. On je rodod Belokranjec in slušbuje že dolgo vrsto let na Belokranjskem; zato so mu znane, kakor malo komu, vse razmere in vse potrebe v tem kraju. On da noče delati nikakih posebnih obljub, pač pa obeta v obče, da se hoče ob vsaki ugodni priliki potegovati za volilce.

Govoru je sledilo živahno odobravanje in vsi navzoči župani in odborniki brez izjeme so g. župniku Schweigerju z največjim veseljem dali zagotovilo, da hočejo njega imeti za svojega poslanca.

Če pripomnim še to, da je g. Schweiger govoril tudi že z zastopniki skoro vseh občin črnomeljskega okraja in je od vseh zadobil zagotovilo, da hočejo njega imeti za svojega poslanca, ni sedaj niti najmanjšega dvoma več, kdo bo poslanec naših kmečkih občin.

Iz Kamnika. Prav lepo se je vršil tudi nedeljski shod našega katoliškega društva v Komendi. Prostorno in čedno dvorišče g. Andreja Mejača, kjer se je shod vršil, bilo je bogato in izredno okusno okrašeno. Gasilno društvo v uni-formi delalo je špalir. Po končanem krščanskem naku se je obširni prostor skoro do cela napolnil. Prišlo je tudi mnogo mož iz Vodice, pa nekaj iz Lahovč iz Zaloga.

Shod je otvoril hišni gospodar in društveni podpredsednik g. Mejač s krepko besedo in predstavil našega kandidata č. g. dekana Kajdiča. Gospod kandidat je razvil svoj program, rekoč, da mora poslanec biti katolik, naroden, pa za blagor ljudstva skrben, in tak da hoče biti on, če bo izvoljen.

Č. g. dr. Krek je temeljito in duhovito razlagal pogubne posledice liberalizma, razdor, ki ga je napravil na gospodarskem polji in na verskem.

Konečno je priporočal Komenčanom, naj ustanovijo svojo Raiffeisnovo posojilnico in svojo lončarsko zadrugo, ki naj si napravi skupno peč.

Društveni tajnik Jan. Kalan je razlagal namene društva, pravice državljanov in kako se jih morajo posluževati, da jih ne bodo obračali naši nasprotniki v škodo cerkvi in narodu. — Za njim je govoril g. Porent iz Mengša kratek osoljen govor: Liberalci ali katoličani? Govornik je pokazal s svojim nastopom lepo zmožnost in veliko naudušenje za našo stvar. Saj v Mengšu bo dobro potreben!

Domači župnik č. g. M. Poč. je v sklepu omenil škandala, ki so ga učinili nasprotniki našemu ljubljenu nadpastirju. Zbor ga je pooblastil, da naj v njega imenu izrazi Prevzvišenemu najgloblje sožalje in neomejeno udanost.

Poslušalci in govorniki bili smo s shodom povsem zadovoljni in v istini veseli. Prvotna volitev v Komendi je izvršena. Vseh 7 mož komenske fare je zanesljivo naših, istotako Podgorje, Lahovče in Zalog (3); edini

liberalni župan je dobil en glas. V Vodice še ni končano; upanje je, da bodo naši (4).

Dočim napravljamo mi javne, vsem odprte shode, zbira g. Kersnik svoje močičke na skrivnem skupaj in jim razlaga svoje skrivnosti. Čujemo, da bo v sredo v Kamniku shod „zaupnih mož“. Posito, da je to res, prašamo g. Kersnika, če se res ne sramuje na ta način umikati se javnosti in nekako tihotapsko skušati priti v deželno zbornico. Ni li ravno to ono „stališče strahopetnosti“, ki je je dr. Majaron tako krivično podtikal nam?

V nedeljo 10. novembra, napravi naše društvo shod v Domžalah. Začetek: ob 3. popoldne, lokal: gostilna Jak. Jermana nasproti kolodvoru. Vspored: 1. Nagovor predsednikov. 2. Odgovor Kersnikovemu shodu. 3. Kaj mi hočemo? 4. Koga voliti? deklamacija; zložil Virk. 5. Slučajnosti. Naj se ga udeleže v obilnem številu možje iz vseh sednjih far!

Naš shod je vsem pristopen, beseda prosta vsakomur! Povabljeni so tudi g. Kersnik in njega pristajaši, če se mislijo dostojno vesti (!). Mi nimamo strahu v — poštenem boju. Vidili bodo, kako se da dostojno zborovati, če so tudi nasprotniki na shodu. Za dostojnost od naše strani garantujemo!

Radovedni smo, če g. Murnik, ki je prišel v Domžale pomagat, v Kamnik k svojim volilcem misli kaj priti in radovedni zopet, če pride, ne bo li izbral zopet prav istega dne, ko ima shod naše društvo? Menimo da ne, ako se noče postaviti na slavno — stališče strahopetnosti!

Pripis: Prav kar smo dobili sporočilo iz Domžal: „Zmagala naša stranka“ (3). To je gotovo — uspeh Kersnikovega shoda: Bravo Domžalci!

Volilni shod v Št. Petru na Pivki, dne 3. nov.: Nad dvesto mož se je zbralo pri Spilarju. Pač veliko število, če pomislimo, da se je še le ta dan zvedelo, da bo shod. Od nasprotne stranke jih ni bilo blizu. Škoda, slišali bi jih bili, in morda bi kateri vendar bil spoznal, kdo so njegovi prijatelji. Kurat g. Zupan otvori zborovanje ob 4. uri popoldne. Za predsednika je jednoglasno izvoljen gosp. župnik in svetnik Sajovic iz Slavine. Prvi govori dr. Sušteršič in v jasnih in šaljivih besedah, ki so vzbujale splošno veselost in občno zanimanje, pojasnuje, zakaj se bija boj na Kranjskoni.

Drugi se oglašuje za besedo oskrbnik rovanjske grajščine Hohenwartove in potrjuje, da je lovška postava za kmeta prehuda. Govori iz lastne skušnje. On ima lov, pa so se kmetje hod i pritoževati, koliko škode jim je naredil zajec. Pa po sedanji postavi so pritožbe zastoj!

Gospod kurat Peter Bohinjec pravi, da je tisti strah pred liberalnimi maguati največ zakrivil žalostne razmere na Pivki. Ta strah sedaj izginja in dobra stvar zmaguje.

Posestnik gospod Zelen iz Senožeč našteva grehe liberalne stranke v gospodarskem oziru. Deželno blagajno praznijo, pa pri tem ne storijo za nas nič. Največja skrb jim je, da duhovščino preganjajo. Pa ravno duhovniki se bojujejo za ljudstvo — ne za sé. Spodtikajo se nad geslom: Vse za vero, dom, cesarja! Vzemite vero proč, in dom in cesar bosta reveža. Volite tedaj verne može! (Odobranje.)

Gospod kurat Zupan: Pravice zahtevajmo, če moramo davek plačevati. Ne bojte se jih, ki nas strašijo! Kaj vam pa dajo? Tukaj vam bodo drobne delili, drugje pa stotake jemali. Zato, ker vas učimo, pa kričijo čez „farje“. Pravijo, da so duhovniki krivi, da kmetje divjajo. Ali mi danes divjamo? Pač pa divjajo tolikrat „olikani in omikani“ liberalci. Pravijo, da s hranilnico kmeta lovimo? — Pa le to je njim hudo, ker naše hranilnice kmeta na svoje noge postavljajo in iz njihovih krempļjev trgajo!

Pravijo, da nismo za družbo. Vrgli so nas zato iz svoje družbe. Vrgli so nas in mi smo padli mej ljudi. In zdaj so oni brez nas, mi pa smo mej ljudmi. (Živio!)

Posestnik Povh iz Nemške Vasi starosta volilcev se zahvali vsem predgovornikom v imenu navzočih volilcev in pravi, da bodo trdno stali, ko skala vsi! (Navdušeno odobravanje.)

Predsednik razlaga geslo: vse za vero, dom, cesarja, in pozove, da zakličejo papežu Leonu XIII. in cesarju trikrat živio!

Dr. Sušteršič pa predlaga, naj se Prevzvišenemu knezoškofu pošlje brzojavka, da odločno obsojajo vsi oni sramotilni čin, s katerim so žalili

njih prevzvišenost. Sprejme se jednoglasno, zakliče prevz. knezoškofu trikrat Živio in potem se shod završi ob 6. uri.

Iz turjaške občine, dne 4. t. m. Včerajšnji volilni shod v Robu je bil jako številno obiskan; udeležili so se ga volilci iz vsega velikolaškega okraja. Shodu je predsedoval župan gospod Zgonc. Državni poslanec in kanonik gosp. Karol Klun je poročal o svojem dosedanem delovanju kot deželni in državni poslanec. Navajal je, kako lahko miseljno zapravlja liberalna stranka deželno premoženje in je navel za zgled dež. gledališče in dež. bolnišnico, pri kateri se je proračun za toliko stotisočev prekoračil. Izjavil je, da bode tudi vnaprej deloval po istih načelih, kakor je dosedaj, ker ne more zatajiti svoje preteklosti in svojega prepričanja. Ako so volilci zadovoljni z njim, naj volije može, ki bodo pri glavni volitvi glasovali zanj in za tovariša g. Primoža Pakiža, dosedanega deželnega poslanca.

Volilci so bili zadovoljni in so obljubili voliti gg. Kluna in Pakiža. Ravno v Robu je bil shod najpotrebnejši, ker tukaj ima velik vpliv grajščina. Doslej so Robarji večidel volili pod pritiskom grajščine in Velikolaščanov z nasprotno stranko. — Upajmo boljših, značajnejših volilnih mož, kakor jih je imela turjaška občina doslej. Nasprotna stranka se shoda ni vdeležila.

Kandidat na svojo roko. Prejeli smo nastopno pismo: „Slovenec“ je v št. 252. sporočil med drugim, da sem jaz postavljen od liberalne stranke kot kandidat za deželnozborski mandat. Prosim, sprejmite naslednje vrstice v svoj cenjeni list.

1. Ni res, da me kaka stranka kandiduje, da sem sploh kedaj v tej stvari v dotiki bil z liberalno stranko, res pa je, da sem že zmiraj obžaloval, da naš sodni okraj še nikdar ni postavil poslanca, in rekel, da zasluži v tej stvari ubožni list.

2. Res je, da sem, vedno povpraševan po nekaterih naših županih, kako bi v tej stvari ukrenili, jim svetoval, izbrati v našem sodnem okraju moža za poslanca, katerega koli hočejo, in res, da še le potem, ko so oni izprožili misel, naj bi jaz prevzel mandat, ker imajo zaupanje v mene, sem izjavil, da bom kandidoval na svojo roko, da ne potrebujem nobene agitacije ter da imam namen, kot poslanec v deželnem zboru obdržati prosto roko, delati po svojem najboljšem prepričanju in ne pristopiti nobeni stranki, kar še vedno trdim.

Matija Hočevvar,
župan.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. novembra.

(Nevarno je zbolel) gospod Ivan Strnad, župnik v Knežaku. Prijatelje in znance prosi za prijazen spomin v molitvah in pri sveti maši.

(Od Kolpe,) 29. oktobra. Ljubo solnce pokazalo nam je danes svoj mili obraz po preteku skoraj jednega tedna. Deževalo je skoraj osem dni brez prenehanja. Preteklo soboto prekoračila je Kolpa svojo strugo. Oni večer strahu bode ostal v trajnem spominu vsem tukajšnjim prebivalcem. V nedeljo 27. t. m., ob 4. uri popoldne, ste pa Čubranka in Kolpa jela bruhati svoje valove ter jih razlili po lepem osilniškem polju. Vsa dolina bila je jezero, a ne stoječe, marveč deréče. Vsi poljski pridelki so deloma uničeni. Z-lje je voda večinoma odnesla. Repo, peso, korenje in kolorabo je popolnoma izpodjedla. Pred osmimi tedni napravili so naši bližnji sosedje na starem prevozu čez Kolpo močno železno žico ter istej privezali čoln z namenom, da se bode mogoče prepeljati tudi čez naraslo vodo. Toda up in — žica splavala sta po Kolpi in ni več sledu o njih. Danes, ko je voda nekoliko upadla, vidi se grozovito razdejanje naših njiv. Solze polile so mi obraz, ko sem pregledoval poplavljen polje. Največja nesreča pa je zadela župnijski „Videm“. Tu je voda popolnoma odnesla takozvani „Otok“ ter provzročila škode nad 400 gl. Kjer je bila poprej lepa njiva, štrli ti pred oči sedaj meter globok jarek. Ob vodi namreč novi — a žalostni svet. Stari ljudje pripovedujejo, da je leta 1852 razsajala povodenj v osilniški dolini, a vendar ni bila slična sedanji. Skrajni čas je, da se v tej zadevi čim preje potrebno ukrene ter že itak sankcionirani zakon gledé zgradbe prepotrebne obrežja i v dejanju izpolni.

(Povodenj.) Iz Starega Trga pri Poljanah. Povodenj je tudi pri nas naredila obilo škode. Polja

in travniki ob Kolpi so za več let uničeni. Take povodnji ni bilo od leta 1852. Posebno veliko škode imajo mlinarji in žagarji, katerim zadnjim je odneslo ves les. Visoko vlado prosimo pomoči. Naši poslanci pa naj skrbijo, da se bo storilo tudi kaj za zanemarjeno Poljansko dolino!

(Iz Radenske doline) 3. nov. (Povodenj.) Če se pelješ iz Ljubljane z Dolenjsko železnico, zagledaš na progi Ljubljana-Kočevje med postajami Grosuplje, Predole-Čušperk nad 1½ uro dolgo, precej široko dolino, z lepimi travniki in rodovitnim poljem, proti konci iste dviga se kopianjski hribček z župno cerkvijo Matere Božje; to dolino obdaja več vasi. Isto namaka in se v nje podzemeljske votline zgublja pod vasjo Zagradec na severu potok „Dobravka“, pri vasi Račna na nasprotnem koncu pa jo napaja potok „Sušica“, kateri izvira iz pod hriba Jelovec in se zgublja zopet na nasprotni strani v podzemeljske globine. Vled zadnjega deževja narasla sta imenovana potoka tako, da sta izstopila iz svojih strug, ter, ker požiralniki niso mogli vse vode povzeti, vidš celo dolino od enega do drugega konca poplavljeno, hribček „Kopanj“ dviga se ko otok iz nje. Polja in travniki pripadajoči vasem Veliko-malo Mlačovo, Boštanjaska vas, Zagradec, Mala in velika Račna so večinoma poplavljeni; ljudje še repe in korenja niso pospravili, isto bo sedaj pod vodo končano, ozimina bo tudi skoro popolno uničena. Kmet, ki že radi dolge zime in spomladanske povodnji ni dosti pridelal, toži, ker mu je zopet voda vzela to, kar je sejal in s čim bi sebe in živino preživil; mnogi morali so se tudi iz pahištva umakniti, ker je voda pridrla v hiše in drugo poslopje. Meročajne kroge drznem se tem potom na to opozoriti in ob enem prositi, naj bi se požiralniki na severnem konci doline, osobito oni potoka „Dobravke“ pod gradom Boštanj in vasjo Zagradec strebili, kar se najbrž še nikdar zgodilo ni. Zastopnik dobropoljskega okraja (če se ne motim) je izposloval, da se je požiralnik potoka „Sušica“ trebati jel po gosp. inženirju Hrasky-ju, za druge požiralnike se pa žali Bog nikdo ne zmeni.

J. B.

(Za Barjane) odposlal je mestni magistrat danes in včera zopet jeden voz živil, katera so se po poškodovanih vaseh po odposlanem uradniku razdelila mej prizadete prebivalce. Voda je že povsodi močno upala. Ižanska cesta je prometu odprta; povodenj zapušča zelo neprijeten sled za seboj, kajti v poslopih in raznih njih delih (kletih, hlevih i. dr.) bode ostalo še dlje časa mnogo vode, katero bo treba s posodami ven znositi. Po stanovanjih in delavnica pa bode polno vlažnosti, poškodovane oprave, orodja in — nesnage. Ljudje — odrasli kakor otroci — izpostavljeni so marsikje nalezljivim boleznim, ki se bodo pojavile tu in tam, če ne nastane za teden ali več dni lepo, solnčno in suho vreme, ki bi otelo prebivalce na Barju teh in tacihi neprilik in nezgod.

(Za poplavljenca na ljubljanskem barji) sta nam izročila preč. gg. kanonika Jan. Sušnik in dr. Seb. Elbert vsak po 10 gold. — Iskrena hvala!

(† Alojzij Pavli.) Iz Boršta, 1. novembra: Pokopali smo vrlega moža, ki v javnosti ni bil toliko znan, temveč pa daleč okoli priljubljen in cenjen od mnogoštevilnih prijateljev. Pokopali smo velč. gosp. Alojzija Pavlija, našega duhovnega pastirja. Rojen na Kranjskem v Križu na Dolenjskem l. 1826 služboval je polnih 43 let po raznih krajih v Istri, nazadnje pri nas ravno 26 let. V prejšnjih letih bil je tudi ljudski učitelj in sicer izgleden učitelj, hvaljen od višjih, ljubljen od učencev in od Nj. Veličanstva proslavljen z zlatim križcem za zasluge na šolskem polju. Kakšen je bil kot duhovni pastir, priča največ duhovnija Boršt s svojo lepo cerkvijo, pričajo novi zvonovi, prenovljeni altariji, a še bolj ljudstvo, ki se mora pohvaliti, da je sploh lepega krščanskega vedenja. V politiki je deloval posebno, ko se je začelo narodno življenje probujati v Istri, bil je mej prvimi možmi, ki so izvojevali prvega narodnega poslanca v Koprskem okraju in tudi pozneje bil je pri vsakih volitvah volilec sredi mej narodnjaki Dolinske nadžupanije V zasebnem življenju bil je skromen, tih, a do skrajnosti gostoljuben, tako, da je prišel v pregovor mej ljudstvom. Sovražnika menda ni imel, pač pa neštevilno prijateljev, kar se je očitno pokazalo pri njegovem pogrebu, ki je bil toli veličasten, da na deželi veličastnejši biti ne more. Ljudstva se je vse trlo, bili so navzoči ne samo vsi iz domače duhovnije, ampak veliko iz Brega sploh in iz bližnjih župnij. In to

ljudstvo je glasno jokalo, ko so ga prinesli ven iz hiše, še več pa v cerkvi, ko je č. g. dekan Vari z pretresljivimi besedami govoril mu zadnji govor in v imenu vernikov in duhovnih tovarišev rekel mu zadnji z Bogom! Pri pogrebu so bili tudi mil. g. škof tržaški in z njimi več kanonikov in duhovnikov, skupaj 34. Učiteljev bilo je deset. Pevsko društvo spremilo ga je s črno ovito zastavo, kmetijska druga položila mu je venec kot dobrotniku. Gospod Alojzij pa ostanete pri nas v blagem in najboljšem spominu, a pri Bogu uživajte večno blaženstvo!

(Misijon v celovski stolnici.) Od dne 7. do 17. novembra obhajali bodo v celovski stolnici misijon, katerega vodijo čč. oo. dominikanci Nik. Putzer in Lud. Böhm iz Gradea, Vilj. Grisseman iz Retza in Bon. Vordermaier iz Dunaja. Zadnji misijon bil je v Celovcu koncem leta 1886. Dal Bog obilen blagoslov!

(S Koroškega,) dne 4. novembra. Novo podružnico „Südmark“-e so ustanovili v Špitalu. — V Motnici se je ustrelil kmet F. Šenfelder. Zapusti 9 nepreskrbljenih otrok, katerim je pred pol letom umrla tudi mati. — Potres čutili so dne 26. okt. zjutraj v Pontablju. — Izžebanih je bilo te dni zadnjih 13 srečk koroškega zemljiško-odpisnega zaklada v skupnem znesku 129.130 gl.

(Umrli) je dne 1. novembra zjutraj po kratkem bolehanju visokoč. gospod Jožef Schluet, dekan in župnik itd. v Velikovecu. Pokojnik je bil star 80 let; porodil se je dne 6. maja 1815 v Doberlivi, bil v mašnika posvečen dne 2. avgusta 1868. V Velikovecu je pastiroval 22 let. Pogreb je bil v nedeljo 3. t. m. popoldne ob mnogobrojni udeležbi. N. v m. p.!

(Naravnoslovni znanstveni klub v Reki) ima 7. nov. zvečer shod, na katerem bo predaval kustos in profesor Müllerer iz Ljubljane, kakega pomena je bila Reka v trgovskem in vojniškem oziru v starem in srednjem veku.

(Dvojno kazensko pravo.) Pred nekaj časom je bil obsojen bogati žid Löwy v Olomucu v kriminalni zaradi goljufije. Ječa se mu je spremenila v denarno kazen. Dne 15. t. m. je stala na Dunaju pred sodnijo šivilja Sladkova. Šivala je za Westermanna srajce. ducat za 1 gl. 32 kr. Stroj se je pohabil in ker je bila v denarni stiski, zastavila je nekaj blaga. Za to je bila obsojena v ječo za tri dni, akoravno bi ne bil žid ob nič prišel. Šivilja je prosila, naj se ji zapor odloži na pozneje, ker ne more od malega otroka. Prošnja se ni uslišala. Brnski „Dělník“ pravi: „Prvi je bil bogat ‚ghosphod‘ Löwy, druga uboga šivilja.“

(Občinski svet ljubljanski) ima danes zvečer ob 6. uri v mestni dvorani izredno javno sejo.

(Obrtno gibanje v Ljubljani.) Meseca oktobra letos pričele so izvrševati obrte naslednje stranke: Stage Oton iz Beljaka, sobno slikarstvo in pleskarski obrt; Bersin Josipina, Mestni trg št. 9, žensko krojaštvo; Dolenc Anton, Mestni trg št. 9, krojaški obrt; Lampert Terezija, Dunajska cesta št. 25, prodajo apna; Fischer Oton, Kongresni trg št. 9, knjigotrštvo (antikvarijat in posojevanje knjig); Elsner Viktorija, Tržaška cesta št. 3, kramarijo s krojnimi blagom, cvirnom in suhim cvetličjem; Kern Marija, Slonove ulice št. 30, kramarijo z drobnimi blagom; Kubelka Karol, Poljanska cesta št. 7, trgovsko agenturo; Ottogalli Dominik, Dunajska cesta št. 7 prodajo pečnega kostanja; Polanjko Alojzij, Hrenove ulice št. 6, čevljarski obrt; Čepon Adolf, Opekarska cesta št. 55, krojaški obrt; Richter Fran, Poljanska cesta št. 5, branjerijo; Bergant Stefan na Bregu št. 20, krčmarski in gostilničarski obrt; Lehnert Marija, Dunajska cesta št. 35, nadrobna prodaja žganih opojnih tekočin; Weber Viljem, Tržaška cesta št. 40, kleparski obrt. — Odpovedali oziroma prenehali pa so v tem mesecu izvrševati obrte naslednji: Kotnik Anton, branjerijo; Tanko Franja, krčmarski in gostilničarski obrt; Jeromen Terezija, prodajo mesa; Fischer Maks, knjigotrštvo in posojevanje knjig; Skutel Franc, pečenje in prodajo črnega kruha; Štibernik Uršula, kramarijo z drobnimi blagom.

(Policijska kronika.) Mestna policijska straža aretovala je od petka dne 1. novembra v jutro do sobote dne 2. t. m. v jutro 8 oseb, in sicer: 4 zaradi potepanja, 4 pa zaradi razgrajanja in kaljenja nočnega miru. — Od sobote na nedeljo pa je pri-

jela policija 13 oseb, in sicer: 8 zaradi beračenja, 5 pa zaradi razgrajanja in pijanosti. Tatvina ni bila ta dan nobena naznanjena.

Društva.

(Slov. učiteljsko društvo v Ljubljani) priredi v sredo 6. t. m. v klubovi sobi „Pri slonu“ svoj letošnji prvi učiteljski večer. Poročali bodo gg. Dimnik in E. Gangl o češko-slovanski narodopisni razstavi v Pragi, in g. J. Krulec „Nekaj o učiteljskih izpiti v začetku preteklega stoletja“. Začetek ob 8. uri zvečer. Vsi prijatelji šole dobro došli.

(Kat. društvu za mladeničev Ljubljani) so darovali: Preč. g. kanonik L. Jeran 7 gld.; preč. gosp. profesor J. Gnjezda 2 gld.; N. 10 gld. — Kot dobrotniki, ki darujejo vsako leto po 1 gld., so pristopili: Velč. g. V. Eržen, velč. g. M. Bulovec, velč. g. A. Stroj, g. Jak. Rus (plačal za 2 leti), gg. Apolonija Gnjezda, Karolina Gnjezda in Ana Gnjezda. — Pravih udov se je oglasilo dosedaj nad 50. — Pouk v petju za ude je prevzel g. Alojzij Sachs, učitelj v Ljubljani.

(Katoliška delavska družba v Idriji.) V nedeljo, 27. oktobra zvečer praznovala je katoliška del. družba drugo obletnico, odkar je bila ustanovljena. — Prostorna pivarna „pri črnem orlu“ bila je v kljub neugodnim vremenskim razmeram do cela polna. Vsi naši stanovi so bili zastopani na veselici. Pokazali so v dejanju, da jim kat. del. družba ni tako zoperna, kakor bi človek sodil po ostudnih dopisih in zvitih poročilih, ki dohajajo o družbi v svet. — Vse točke raznovrstnega vsporeda bile so burno odobravane. Čuli smo med drugimi tudi „Lueger-Marsch“ na gosli in harmonij. — Pevcem se je pridružil tudi učitelj g. A. Šabec. Hvaliti bi ga bilo preveč, ker je tako že dovolj hvale žel pri zadnji veselici Cirilove in Metodove družbe. Posebno je tudi nam ugajal „Smolar“. Gledališka predstava „Zamujeni vlak“ je pred vsem ugajala. Vsi igralci so pokazali, da so se uživali v svoje vloge. Igrali so mojstersko! — V kratkem a jedrnatem govoru razložil je razven tega č. g. beneficijar Oswald potrebo in pomen katoliških delavskih društev za naše čase. Sedaj, ko se vse loči, ločijo naj se tudi duhovi. Kraljestvo, ki je razdeljeno samo proti sebi, ne more obstati; služiti dvema gospodoma se ne dá. Govoriti, tu smo z Bogom, tam nimamo nič z njim, pamet človeška ne dovoljuje. Kristus je za vse čase, za vse razmere, bil je predmet govora. Z lepim večerom smo bili ne le mi, marveč tudi gostje povsem zadovoljni. Vse sodelovalce iskreno zato zahvaljujemo!

Telegrami.

Bled, 5. novembra. Pri volitvi volilnih mož je bilo danes izvoljenih šest somišljenikov katoliško-narodne stranke. Dobili so 102 glasova. Peščica nasprotnikov se je pred volitevjo umaknila z volišča. — Slava vrlim gorenjskim možem!

Jesenice, 5. novembra. Vsi štirje izvoljeni volilni možje so za kandidata Ažmana.

Gorje, 5. novembra. Tukaj izvoljeni 5 volilni možje pripadajo katoliško-narodni stranki. Živeli zavedni volilci!

Nova Vas, 5. novembra. Vsi volilni možje pripadajo naši stranki.

Dunaj, 4. novembra. Cesar je obiskal nadvojvodo Karola Ludovika, kateremu je izrekel povodom njegova godu svoja voščila.

Dunaj, 4. novembra. Po zadnjem poročilu se je stanje grofa Taaffeja obrnilo na boljše.

Dunaj, 4. novembra. Grof Goluhovski je obiskal danes grškega kralja. Jutri bode ta vsprejel državnega finančnega ministra Kallayja.

Dunaj, 4. novembra. V poslaniških krogih vlada mnenje, da so se zboljšale razmere mej vlado in Mladočehi. Ti so baje izjavili, da vladi ne bodo nasprotovali pri budgetni debati in pogodbi z Ogersko, vlada pa jim je obljubila izpolniti nekatere Moravske se tičočje želje.

Dunaj, 5. novembra. V antisemitskih krogih se je včeraj zvečer raznesla vest, da je dr. Lueger že potrjen za dunajskega župana.

Praga, 4. novembra. V Kralj. Vinohradih so sklicali na včerajšnji dan anarhisti

javen shod, katerega je pa moral vladni zastopnik zaključiti. Anarhista Skarbino je policija aretovala.

Rim, 4. novembra. Papež je odredil na 25. t. m. tajni konzistorij, v katerem se bodo imenovali novi kardinali, in 28. t. mes. se bode vršil javni konzistorij.

Rim, 4. novembra. Papež je vsprejel včeraj na jako slovesen način 130 rusinskih romarjev pod vodstvom nadškofa Sembratovicza. Na nadškofov nagovor je odgovoril sveti oče, da je jako srečen, ko vidi pred seboj rusinski narod, ki se je pred 300 leti povrnil k sveti cerkvi, ter pripomnil, da se bode tudi nadalje skrbno oziral na njihove sobrate.

Riva, 4. novembra. Današnje deželno-zborske volitve se je udeležilo 34 volilcev. Izvoljena sta odvetnik Debiasi v Ali in duhovnik Salvadori na Dunaju. Dobila sta po 27 glasov; 7 glasovnic je bilo praznih.

Potsdam, 4. novembra. Danes dopoludne so prisegli vojaški novinci v pričo cesarja, ki je v svojem govoru povdarjal, da je prva vojakova dolžnost neomejena pokorščina.

Madrid, 4. novembra. Po raznih poročilih bode vlada takoj odposlala 35.000 mož na Kubo. Poleg tega bode pa pozvala še večje število rezervnikov, kateri bodo morali v slučaju potrebe odriniti na pomoč posadki na Kubi.

Umrli so:

3. novembra. Roza grofinja Manin, zasebnica, 62 let, Breg 12, otrpnenje možgan.

V hiralnici:

1. novembra. Terezija Bernot, gostija, 77 let, kap.
3. novembra. Marijana Valjavec, gostija, 82 let, vsled ostarelosti.

Tržne cene v Ljubljani

dné 2. novembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	7 50	Špeh povojen, kgr.	65
Rež,	6 80	Surovo maslo, „	72
Ječmen, „	7 —	Jajce, jedno „	3,
Oves, „	7 —	Mleko, liter „	10
Ajda, „	8 —	Goveje meso, kgr.	64
Proso, „	7 80	Telečje „	68
Koruz, „	6 80	Svinjsko „	62
Krompir, „	2 52	Koštrunovo „	36
Leča, hktl.	12 —	Piščanec „	40
Grah, „	12 —	Golob „	16
Fižol, „	12 —	Seno, 100 kgr.	2 50
Maslo, kgr.	— 92	Slama, 100 „	2 50
Mast, „	— 68	Drva trda, 4 kub. m.	7 70
Špeh svež, „	— 66	„ mehka, 4 „	5 20

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
4	9. zvečer	739.0	9.6	brezv.	skoro jasno	
5	7. zjutraj	738.8	4.6	sr. sever	mezla	0 0
	2. popol	737.8	11.3	sl. zahod	oblačno	
Srednja včerajšnja temperatura 11.3°, in za 4.9 nad normalom.						

Razpis službe.

Na naši deški ljudski šoli s pravico javnosti v Trstu se razpisuje

služba učitelja-voditelja

z 800 gld. letne plače.

Postavno opremljene prošnje naj se do dné 20. novembra t. l. dpošiljajo „Vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda

v Ljubljani, 28. oktobra 1895.

Konrad Hopferwieser-jev c. kr. priv. zavod za izdelovanje orgel

v Gradcu, Lendplatz 27,

se priporoča v izdelovanje novih orgel v poljubni velikosti (s patentovano tipalno registraturo), pa tudi v prenavljanja in popravljanja starih orgel.

Ker sem se strokovno izvežbal v največjih in najsloviitejših zavodih za izdelovanje orgel v Nemčiji, kakor so: E. F. Waloker v Ludwigsburg-u, W. Sauer v Frankobrodu in F. G. Weigle v Stuttgart-u, torej morem tako gledé na umetniško izvršitev in trpežnost, kakor tudi gledé na uporabo najboljših priznanih novostij kar najbolje ustredi. — Priporočilna pisma so na razpolago. — Dolgoletno jamstvo, zmerne cene, poštna postrežba.

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurzem listu zaznamovanih menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien, I. Bezirk, Stefansplatz Nr. 11, Parterre.

Vsebina 21. zvezka 1895:

1. Anton Krempf. dr. Anton Medved. 2. Pod mrklim nebom. Zložil Anton Medved. 3. Kacjanar. Spisal Anton Medved. II. Zarja življenja. (Tragedija v p-tih dejanjih.) Četrto dejanje. 4. Trnjevenec. (Roman.) Spisal Podravski. (Dalje.) 5. Na pol pota. (Slika.) Spisal Dobrávec. (Dalje.) 6. V jeseni. Zložil Vid Poljak. 7. Ukrajinec. Zložil J. A. 8. Celje in okolica. (Povestne in mestopisne črtice.) Poleg „Celjske Kronike“ i. dr. sestavil Andrej Fékonja. (Dalje.) 9. Slovenski koledarji in koledarniki. (V 100letni spomina prve Vodnikove in 50letni spomin prve Bleiweisove „Nove Pratique“. Sp. J. Benkovič. (Dalje.) 10. Narodopisna češko-slovanska razstava v Pragi. Priobčil Viktor Bučar. — Na platnicah: Darovi za Marijanščice. Lanska levovska razstava. (Spisal I. G.) (Dalje.) Nove knjige. Slike: 1. Anton Krempf. (Po sliki.) 2. Novo hrvaško narodno gledališče. Po fotografiji Mosingera in Brejera. 3. Spominska plošča Ignacija Knoblarja v škocijanski cerkvi. 4. Jenkov nagrobni spominik na kranjskem grobišču. 5. Kip sv. Janeza v hrenoviški župni cerkvi. 6. Kip sv. Katarine muč. v hrenoviški župni cerkvi. 7. Stara selska soba v slanski „chalupi“. (Narodop. č.-slov. razstava.)

1895

Zimski vozni red

od 1. okt. 1895 do 1. maja 1896

železničnih prog na slovenskem ozemlju:

Ljubljana-Dunaj; Ljubljana-Trst; Sv. Peter-Reka; Nabrežina-Gorica; Zidan most-Zagreb; Celje-Velenje; Spielfeld-Radgona-Ljutomer. Ljubljana-Trbiž-Dunaj; Ljubljana-Novo mesto-Straža; Ljubljana-Kočevje; Ljubljana-Kamnik

dobliva se komad po 10 kr. v Katol. Tiskarni, pri A. Turku na Dunajski cesti in pri Henriku Ničmanu.

Karol Wolf-ov

restitucijski fluid

(izvleček najizvrstnejših gorskih zelišč).

Mnogostransko izkušeno hladilno in krepčevalno sredstvo po velikih naporih in trajnem jezdenju — Najizvrstnejše pri vseh zunanjih boleznih, kakor: trganju, revmatični mrtvoudnosti, zviženju, zaklopnenju kit itd.

Cena steklenici 1 gld. 25 kr.

Karol Wolf-ov 557 15

redilni prašek za domače živali.

Preskušeno pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor konjih, govedih, ovcah, prašičih itd., ako rade ne jedó ali težko prebavajo; izvrstno varovalno sredstvo proti kužnim boleznim.

Cena zavitku 45 kr.

Glavna zaloga pri jedinemu izdelovaltelju:

K. WOLF-u, lekarnarju v Vipavi, Kranjsko, via Postojina in Gorica.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 18
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke
V zalogi ima tudi narejene obleke
za gospode in dečke. — Obleke od 7 gld.
50 kr. do 24 gld., površnike od 6 gld.
50 kr. do 22 gld., nepremočljive haveloke
od 7 gld., 50 kr. do 12 gld., haveloke iz
veljblodove dlake (Kameelhaar) od 12 gld.
do 17 gld., mantile in plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

**Uradne
in trgovske
KOVERTE**
s firme priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Josip Tomec
usnar in zaloga usnja
v Ljubljani
Streliške ulice
priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
trpežno doma strojeno
usnje za vsakovrstno
porabo, po nizki ceni.

Laneni firnež
najboljše kakovosti, dobiva se pri
Adolfu Hauptmannu
tovarna za firnež
v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Ilustrovani ceniki potrebnih za obrtništvo, šolo in za
dom zastoj in franko.
Prodaja na debelo in drobno.

Karol Dostal
tapetnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31
se priporoča v najkulantnejše izvrševanje
vseh v svojo stroko spadajočih del, kakor
modrocev na peresih, žimnic, garnitur itd.
Cene nizke.

Valentin Accetto
zidarski mojster
v Ljubljani, Opekarska cesta št. 55
priporoča se preč. duhovščini in slavnemu
občinstvu, podjetnikom in društvom v vsa
v zidarsko stroko spadajoča dela
bodisi novih stavb, cerkvenih in zasebnih
poslopj, kakor tudi vsakovrstna poprav-
ljanja, vzdavanja in postavljanja lončenih
štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega
tudi cerkvenega tiaka, vse po najnižji ceni.

Janez Dogan
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvršno urejeno
zalogo divanov, žimnic, omar, stolov,
postelj itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razplogo.
Najnižje cene, izborna blago.

Matija Horvat
čevljarški mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se preč. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršnje cené, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpriprostejše do najšinejšje oblike.

Valentin Šubic
podobar in pozlatař v Poljanah nad
Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in cerkvenim
predstojništvom v izvrševanje vsakovrstnih
podobarskih del
z zagotovilom poštenega in solidnega dela po možno
nizki ceni.

JOSIP ŠUBIC
kipar v Gorenji vasi nad Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in slav.
občinstvu za izdelovanje
kipov iz lesa in kamena, novih
oltarjev iz lesa in marmor-cementa
v vsakojakem slogu; dalje v prenavljanje
starih oltarjev in drugih predmetov zago-
tavljajoč kar najnatačnejšo izvršitev in
nizko, delu primerno ceno.

J. Kopač,
svečar v Gorici,
Vošarna Prodajalnica
Solikanska cesta 9, Gospodska ulica
priporoča veleč. duhovščini, cerkv. oskrb-
ništvom ter sl. občinstvu garantirane, pristne
čebelno-voščene sveče
klg. po gld. 2-45. Sveče slabejših vrst za
pogrebe in drugo uporabo prav po nizki
ceni. V veliki izbiri so tudi voščeni zviti,
okrašeni in preprosti po najnižji ceni.

Alojz Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

Razglas.

V smislu § 26. deželnozbojskega volilnega reda za vojvodino Kranjsko se javno naznanja, da je

volilski imenik za volitev dveh dež. poslancev,

ki jih bode vsled razpisa visokega c. kr. deželnega predsedništva v Ljubljani z dne 9. oktobra letos, št. 8558/pr., voliti deželnemu stolnemu mestu Ljubljani dne 25. novembra letos, že dogotovljen in da bo od danes naprej skoz osem dni v magistratnem ekspeditu razgrnjen na ogle d.

Zoper ta imenik smejo tisti, ki imajo pravico voliti, od danes naprej osem dni, t. j. do vîtetega dne 6. novembra 1895, tukaj oglašati reklamacije o tem, da so se v volilski imenik vpisale osebe, ki nimajo volilne pravice, ali da so se iz njega izpušile osebe, ki imajo volilno pravico.

Izkaznice se bodo volilem vročile pravočasno. Ako bi je pa kdo izmed volilcev iz kateregakoli vzroka vsaj 24 ur pred dnevom volitve ne prejel, naj pride k mestnemu magistratu sam po-njo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
29. dan oktobra 1895.

„THE GRESHAM“
zavarovalno društvo za življenje v Londonu.
Podružnica za Avstrijo: Dunaj, I., Giselstrasse 1
Podružnica za Ogersko: Pešta, Franz-Josefplatz št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1894 . . . . . kron 138.416.475—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1894 . . . . . " 25.319.668—
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka dru-
štva (1848) . . . . . " 304.342.593—
Mej letom 1894 je društvo izdalo 9233 polic z glavnico . . . . . " 78.736.000—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani
469 (12-4) pri
Gvidonu Zeschko-tu,
Tržaška cesta, št. 3. II. nadstropje.

Zahvala

o. kr. priv. zavarovalni družbi „AVSTRIJSKI PHÖNIX“,
oziroma njeni generalni reprezentaciji v Ljubljani.

Dne 1. septembra t. l. pogorelo je v Dešnah 5 kmetom, dva sta bila zavarovana pri „Phönix-u“ in sta tudi precej dobila prav kulantno izplačano celo zavarovalno škodo; midva podpisana sva pa bila pri „Phönix-u“ preje zavarovana, a je zavarovanje že dva me- seca pred požarom poteklo, ne da bi bila ga ponovila ali plačala, toraj nisva bila zavarovana, vendar je ta kulantna družba najino škodo cenila in danes tudi v resnici popolnoma izplačala. Misliva, da se s takim dejanjem ta poštena družba dovolj priporoča.

Dešne, dné 20. oktobra 1895.

+ **Janez Čebelar** in + **Janez Terdin**
po meni **Janez Hušnik.**

639 1-1 **Adolf Leeb,** priča.

Ravnokar je izšla za proučevanje narodnega gospodarstva veleznamenita knjiga:

Erne bukve kmečkega stanu.

(Jedro kmečkega vprašanja.)

J. Sovrán.

268 strani, v mali 8°; cena 50 kr., po pošti 10 kr. več.

Dobiva se v **Katol. Tiskarni, pri H. Ničmanu, Vod-
nikove ulice št. 2 in v Katol. Bukvarni.**

Dne 5. novembra.		Dne 2. novembra.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	100 gld. — kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	147 gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 — "
Skupni državni dolg v srebru	100 " 20 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 — "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 50 "
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 15 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 " 50 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " — "
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100 " 80 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 15 "	Salmove srečke, 40 gld.	69 " 50 "
Ogerska zlata renta 4%	120 " 60 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	143 — "	St. Genois srečke, 40 gld.	71 " — "
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	98 " 70 "	Dunavske vravnave srečke 5%	130 " 75 "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	53 " — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1042 " — "	Dunavsko vravnave posojilo l. 1878	107 " 65 "	Ljubljanske srečke	23 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	385 " 50 "	Posojilo goriškega mesta	112 — "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	176 " 75 "
London vista	120 " 70 "	4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3460 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 92 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 10 "	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	523 " — "
20 mark	11 " 80 "	Prijoritete obveznice državne železnice	217 — "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	110 " — "
20 frankov (napoleonador)	9 " 58 1/2 "	" " južne železnice 3%	167 " 10 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	— " — "
Italijanski bankovci	45 " 20 "	" " južne železnice 5%	131 " 40 "	Montanska družba avstr. plan.	98 " 10 "
C. kr. cekini	5 " 69 "	" " dolenskih železnice 4%	99 " 50 "	Trboveljska premožarska družba, 70 gld.	186 " — "
				Papirnih rubljev 100	129 " — "

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zguž pri šrebanjih, pri izšrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurenih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.